

25.1.2018

ADVIES

van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling

aan de Commissie regionale ontwikkeling

over achterstandsregio's in de EU
(2017/2208(INI))

Rapporteur voor advies: Viorica Dăncilă

SUGGESTIES

De Commissie landbouw en plattelandontwikkeling verzoekt de bevoegde Commissie regionale ontwikkeling onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat moet worden gezorgd voor de continuïteit van het type investeringen dat nu wordt gedaan in het kader van de tweede pijler van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), aangezien dit een essentieel financieringsinstrument is om de economische groei te stimuleren, het concurrentievermogen, de innovatie en de werkgelegenheid in plattelands- en berggebieden van kansarmere regio's te bevorderen en duurzame plattelandontwikkeling te waarborgen; overwegende dat de tweede pijler ook de financiële prikkels biedt die voor investeringen in plattelandsgebieden nodig zijn om in specifieke territoriale behoeften te voorzien; overwegende dat deze financiële prikkels op hun beurt bijdragen aan het bereiken van de horizontale doelstellingen milieubescherming en tempering van en aanpassing aan de klimaatverandering; overwegende dat de eerste pijler prikkels en ondersteuning biedt voor landbouw- en agro-ecologische praktijken, die beide het milieu ten goede komen en mensen, bijvoorbeeld jonge landbouwers, aanmoedigen om landbouw te bedrijven;
- B. overwegende dat de landbouw zowel in regio's met een laag inkomen als in die met geringe groei voor een aanzienlijk hoger percentage van de werkgelegenheid zorgt dan het gemiddelde van de EU-28; overwegende dat dit cijfer in regio's met een laag inkomen vijf keer hoger en in regio's met een lage groei 2,6 keer hoger is;
- C. overwegende dat het verslag over de achterstandsregio's hoofdzakelijk betrekking heeft op de periode 2000-2013, met een bijwerking van de gegevens tot eind 2014 of 2015, en de landbouwsector erin niet wordt onderzocht;
- D. overwegende dat geringe politieke prioriteit en investeringen, onvoldoende fysieke en digitale infrastructuur, slechte verbindingen, een gebrek aan e-diensten, een vaak ontoereikende institutionele capaciteit of het ontbreken van lokale overheidsdiensten, lacunes op het gebied van vaardigheden en de toenemende schuldenlast in plattelands- en landbouwgemeenschappen allemaal grote belemmeringen vormen voor de succesvolle ontwikkeling van levensvatbare en zelfvoorzienende bedrijven en gemeenschappen op het platteland, waardoor veel jongeren zich gedwongen zien het platteland te verlaten en naar elders te vertrekken, het gebrek aan gekwalificeerde arbeidskrachten nog verder toeneemt en de toekomstvooruitzichten van de regio in gevaar worden gebracht;
- E. overwegende dat in sommige EU-regio's met een laag inkomen het probleem van landroof en concentratie van grondeigendom een grote belemmering vormt om deze regio's bij hun ontwikkeling en groei te helpen;
- F. overwegende dat het verbeteren van de toestand in plattelandsgebieden een van de grootste en meest complexe problemen in de EU is, waarvoor een slimme aanpak misschien een oplossing kan bieden;
- G. overwegende dat gendervraagstukken doorgaans meer aan bod komen in "zachte" dan in "harde" beleidsterreinen, zoals regionaal beleid, die meer financiële steun krijgen;

1. is van mening dat de landbouw, de agrovoedingssector en plattelandsondernemerschap deel uitmaken van de oplossing om duurzame groei te stimuleren, landelijke gebieden nieuw leven in te blazen, familiebedrijven te promoten en nieuwe banen te scheppen, en zo ruime sociale inclusie zonder onderscheid vergemakkelijken en uitstekende instrumenten zijn om armoede en ongelijkheid te bestrijden en het inkomensniveau in achterstandsregio's te verhogen, en tevens het landschap duurzaam in stand helpen houden, ecosysteemdiensten bevorderen en de ontvolking en de teloorgang van openbare diensten op het platteland tegengaan; wijst op de strategische rol die de landbouw in achterstandsregio's speelt, aangezien deze sector levensmiddelen voor die regio's produceert en hun voedselzekerheid waarborgt;
2. vindt dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan de ontvolking van het platteland door jongeren, omdat zij absoluut noodzakelijk zijn voor het economisch en sociaal herstel van de betrokken plaatselijke gemeenschappen;
3. merkt op dat plattlandsgebieden niet alleen gebieden zijn waar landbouwers werken en voedsel wordt geproduceerd, maar ook waar miljoenen Europeanen wonen in gemeenschappen met almaar minder mogelijkheden;
4. verzoekt de lidstaten en de Commissie te investeren in onderwijs om hooggekwalificeerde arbeidskrachten naar achterstandsregio's in plattlandsgebieden te lokken en ze er te houden;
5. wijst op de rol van middelen voor plattlandsontwikkeling bij het verbeteren van de economische veerkracht en territoriale samenhang van deze regio's, alsook hun concurrentievermogen, via op maat gesneden projecten die berusten op een bottom-upbenadering, investeringen, kansen voor samenwerking en infrastructuurontwikkeling; erkent dan ook de inbreng van lokale actiegroepen bij het ontwikkelen van lokale strategieën, het ondersteunen van netwerken tussen belanghebbenden en het beoordelen en goedkeuren van individuele Leader-projecten, en vraagt derhalve dat een groter deel van de steun naar door de gemeenschap aangestuurde plaatselijke ontwikkeling gaat om hen zo te helpen uitdagingen aan te pakken en hun capaciteiten te versterken; wijst erop dat kennisoverdracht en betere toegang tot landbouwkundige innovaties voor achterstandsregio's belangrijk zijn; wijst erop dat de landbouwprestaties verbeteren als jonge mensen erbij worden betrokken omdat zij voor innovatieve oplossingen kiezen en geavanceerde technologieën in de landbouw introduceren;
6. beklemtoont dat toereikende EU-middelen voor regionale ontwikkeling na 2020 behouden moeten blijven om in de behoeften van deze gebieden te voorzien, en dat daarbij met name rekening moet worden gehouden met het groeipotentieel van de landbouwsector, zonder uit het oog te verliezen dat alle EU-regio's verdere financiering nodig hebben, omdat globalisering, klimaatverandering en industriële overgang niet alleen voor minder ontwikkelde regio's gevolgen hebben, zoals aangemerkt in het zevende cohesieverslag van de Commissie, maar ook een grote impact hebben op bijvoorbeeld dunbevolkte gebieden; erkent dat de betalingsregelingen van de eerste pijler belangrijk zijn, met name voor achterstandsregio's, en vraagt daarom dat ze zo dicht mogelijk bij de niveaus van het huidige GLB worden gehouden;
7. beklemtoont dat de financiering voor plattlandsontwikkeling en het GLB niet in het gedrang mag komen, ondanks druk op de EU-begroting; wijst erop dat de brexit

gevolgen zal hebben voor alle lidstaten en een negatieve impact kan hebben op plattellandsgebieden; roept op om deze gebieden in kaart te brengen en te ondersteunen;

8. beklemtoont dat de fondsen voor plattellandsontwikkeling flexibeler moeten worden beheerd en wijst erop dat de budgettaire beperkingen niet van toepassing mogen zijn op landbouwsteun;
9. wijst erop dat er alomvattende en goed getimede ontwikkelingsstrategieën nodig zijn, niet alleen om sommige basisproblemen van achterstandsregio's in plattellandsgebieden aan te pakken, maar ook om hen beter in staat te stellen nieuwe technologieën te gebruiken, talentvolle mensen aan te trekken en te behouden, en nieuwe investeringen te genereren en aan te moedigen;
10. is van mening dat het verhogen van de productiviteit en de werkgelegenheid in de landbouwsector een van de grootste uitdagingen voor de achterstandsregio's is;
11. benadrukt dat het grote maar slinkende aandeel van de landbouw in de totale werkgelegenheid in achterstandsregio's belangrijke synergie-effecten kan hebben, waarmee een solide basis kan worden geboden voor de ontwikkeling van traditionele kwaliteitsproducten, zoals producten met een geografische aanduiding, producten uit berggebieden of plaatselijke specialiteiten, en de bevordering van maatregelen ten behoeve van de voedselzekerheid en milieuduurzaamheid; wijst eveneens op het potentieel voor de ontwikkeling van activiteiten op het gebied van toerisme, met name plattelandstoerisme en agrotourisme; vestigt de aandacht op de oproep van het Parlement in 2015 om de EU-brede bescherming van geografische aanduidingen tot niet-landbouwproducten uit te breiden; is van mening dat die uitbreiding alle plattellandsgebieden in de EU ten goede zou komen omdat ze waarde toevoegt aan traditionele producten en banen creëert in plattellandsgebieden; spoort de Commissie aan een wetgevingsvoorstel in te dienen om de bescherming van geografische aanduidingen tot niet-landbouwproducten uit te breiden;
12. wijst erop dat plaatselijke initiatieven rond de verwerking, de verkoop, de distributie en de consumptie van plaatselijke producten en de plaatselijke handel moeten worden gesteund;
13. wijst andermaal op het belang van innovatie, op gepaste schaal doorgevoerde digitalisering en verbetering van de lokale voorzieningen (gezondheidszorg, sociale diensten, postdiensten) en infrastructuur, waardoor een positieve omgeving en een goede basis worden gecreëerd voor het stimuleren van de groei en het versterken van de cohesie in achterstandsregio's; beklemtoont dat goede infrastructuur, met name internetverbindingen met hoge snelheid, wat een absolute voorwaarde is voor de leefbaarheid van plattellandsgebieden, plattellandsvlucht kan helpen tegengaan en kan bijdragen aan het aantrekken van goed opgeleide arbeidskrachten, die immers nodig zijn om in deze gebieden voor groei te zorgen; stipt aan dat onderwijs en opleiding van het allergrootste belang zijn in de ontwikkelingsmix en dat deze door onderlinge verbondenheid online verder kunnen worden verbeterd; is verheugd over de discussienota van de Commissie over de toekomst van de landbouw, waarin wordt overwogen om de investeringen meer te concentreren op de circulaire economie en de bio-economie, aangezien die een aanzienlijk potentieel voor werkgelegenheid en de uitwerking van het initiatief "slimme dorpen" bieden via ondersteuning van plaatselijke

gemeenschappen met het oog op digitalisering en de ontwikkeling van een infrastructuur voor diensten;

14. vestigt de aandacht op het model van sociale landbouw en de mogelijkheden die het biedt om mensen in plattelandsgebieden met elkaar in contact te brengen en vooral om de landbouw dichterbij de burger te brengen; is van oordeel dat dit model een belangrijk instrument is dat plaatselijke gemeenschappen een hele reeks therapeutische ondersteuningsdiensten biedt en tegelijk de afstand tussen landbouwers en de bredere gemeenschap verkleint;
15. merkt op dat de volledige verwezenlijking van innovatieve projecten, zoals het initiatief "slimme dorpen", in grote mate afhangt van ruimere connectiviteit en onderwijs; dringt erop aan dat verdere stappen worden ondernomen om de ontvolking van plattelandsgebieden tegen te gaan, familiale landbouw te stimuleren en beter milieubeheer, sociale inclusie, armoedebestrijding en banencreatie met een slimme benadering te ondersteunen;
16. wijst erop dat steun om het traditionele rolpatroon te doorbreken, zodat vrouwen meer kunnen profiteren van de voordelen van regionale uitbreiding, een intrinsieke waarde heeft en ook het concurrentievermogen van handel en industrie kan vergroten, met name in de achterstandsregio's;
17. is verheugd dat de Commissie in het kader van de volgende hervorming van het GLB prioriteit toekent aan de overdracht van landbouwbedrijven aan de jongere generatie; is van mening dat deze nadruk zal bijdragen aan de leefbaarheid van de plattelandsgebieden in de EU;
18. merkt op dat diversificatie voor veel landbouwers, met name in achterstandsregio's, absoluut noodzakelijk is geworden om bijkomende bronnen van inkomsten te hebben;
19. onderstreept dat goed verbonden gebieden die prioriteit geven aan plattelandsgebieden en deze verbeteren, een essentiële rol spelen bij activiteiten van onderzoekspartnerschappen, met inbegrip van initiatieven in het kader van het Europees innovatiepartnerschap, zodat innoverende praktijken de duurzame ontwikkeling van de landbouw en aanverwante sectoren en de groei op het platteland in achterstandsregio's verder kunnen verbeteren; is van mening dat vanuit dit oogpunt samenwerkingsverbanden tussen EU-regio's moeten worden aangemoedigd op NUTS 2-niveau, wat het meest relevante niveau lijkt te zijn;
20. wijst op het nut van de territoriale aanpak, die voor elke regio voldoende infrastructuur en sociaal kapitaal waarborgt; wijst erop dat er in plattelandsgebieden diensten zoals professionele begeleiding, financieel advies en advies inzake landbouwbeheerpraktijken moeten worden verleend om de druk te verlichten die aan een landbouwbestaan verbonden is; wijst er nogmaals op dat het voor de instandhouding van deze gebieden absoluut noodzakelijk is om overheidsdiensten zoals onderwijs, beroepsopleiding, gezondheidszorg, openbare sociale diensten, openbaar vervoer en openbare postdiensten te vrijwaren; verzoekt de lidstaten de mogelijkheid te overwegen om gemeenschappen in achterstandsregio's te helpen met de juiste instrumenten om gesloten productiekringlopen te creëren en waarde toevoegende processen in de regio te helpen houden en zo dynamische plattelandseconomieën tot stand te brengen en

plattelandsvlucht tegen te gaan;

21. verzoekt de Commissie de medefinanciering van de Europese structuur- en investeringsfondsen uit te sluiten van de beperkingen van het stabiliteits- en groeipact.

**INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE**

Datum goedkeuring	23.1.2018
Uitslag eindstemming	+: 37 -: 1 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebega, Bronis Ropè, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Franc Bogovič, Stefan Eck, Jens Gieseke, Maria Heubuch, Karin Kadenbach, Momchil Nekov, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Hannu Takkula, Tom Vandenkendelaere, Thomas Waitz
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Stanisław Ożóg

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

37	+
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Jens Gieseke, Esther Herranz García, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Czesław Adam Siekierski, Tom Vandenkendelaere
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Karin Kadenbach, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Tibor Szanyi, Marc Tarabella
ECR	Richard Ashworth, Jørn Dohrmann, Zbigniew Kuźmiuk, James Nicholson, Stanisław Ożóg
ALDE	Ivan Jakovčić, Ulrike Müller, Hannu Takkula
GUE/NGL	Stefan Eck, Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	José Bové, Martin Häusling, Bronis Ropé
EFDD	Marco Zullo

1	-
EFDD	John Stuart Agnew

2	0
ENF	Philippe Loiseau, Laurențiu Rebegea

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding